

بررسی اثر تیمار سرمادهی و اسید جیبرلیک بر جوانه‌زنی بذور پنیرباد

طیبه زنده‌دل^{۱*}، ابراهیم گنجی مقدم^۲، مریم تاتاری^۲^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد فیزیولوژی و اصلاح گیاهان دارویی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیروان^۲ عضو هیئت‌علمی مرکز تحقیقات کشاورزی خراسان رضوی^۲ عضو هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیروان*نویسنده مسئول: t.zendedel@yahoo.com

چکیده

ویتانیا (*Withania somnifera*) یکی از بارزترین گیاهان خانواده سولاناسه (*Solanaceae*) است که رویش بذرهاى آن بسیار ضعیف بوده و سرعت جوانه‌زنى آن در شرایط میدانی بسیار پایین است. در این راستا به‌منظور تعیین مناسب‌ترین روش برای شکستن خواب این گیاه، آزمایشی در قالب طرح فاکتوریل و کاملاً تصادفی با چهار تکرار انجام شد. تیمارهای آزمایشی شامل سرمادهی مرطوب در دمای ۴ درجه سانتی‌گراد در سه سطح زمانی (۳، ۶ و ۹ روز)، خیساندن بذرها در هورمون اسید جیبرلیک (۲۵۰، ۵۰۰ و ۷۵۰ میلی‌گرم در لیتر) به مدت ۲۴ ساعت بود. طبق نتایج به‌دست آمده بیشترین درصد (۵۴ درصد) و سرعت جوانه‌زنی (۰/۹ عدد بذر جوانه زده در روز) بذرها در اثر متقابل اسیدجیبرلیک (۵۰۰ میلی‌گرم در لیتر) و سرمادهی مرطوب به مدت ۶ روز بود. علاوه بر این سرمادهی مرطوب و اسید جیبرلیک به‌تنهایی بر شکست خواب بذرهاى ویتانیا تأثیر معنی‌داری داشتند و به ترتیب جوانه‌زنی را تا ۱۷/۲ و ۱۹/۶ درصد و سرعت جوانه‌زنی را نیز تا ۰/۲ و ۰/۳ عدد بذر جوانه زده در روز افزایش دادند.

کلمات کلیدی: ویتانیا سونیفرا، سرمادهی، درصد جوانه‌زنی، سرعت جوانه‌زنی، خواب بذر،